

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 9Sas/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0924100337
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. LL.M. Jana Fandáková
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:0924100337.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach, sudkyňou Mgr. Janou Fandákovou, LL.M., v právnej veci žalobkyne: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX B., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Košice, so sídlom Zádielska 2, 043 32 Košice, za účasti osoby zúčastnenej na konaní: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Inšpekcie v sociálnych veciach, odboru stratégie inšpekcie v sociálnych veciach, Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava, IČO: 681156, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/SSVRODPPKPC1/SOC/ 2024/563 zo dňa 13.03.2024, na základe správnej žaloby v sociálnych veciach, takto

rozhodol:

1

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému n e p r i z n á v a voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania.

III. Osobe zúčastnenej na konaní n e p r i z n á v a voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce (ďalej aj „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č. MI1/RPPnKŤZP/SOC/2020/51560-5 zo dňa 22.07.2020 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) nevyhovel žiadosti žalobkyne zo dňa 02.06.2020 a tejto nepriznal peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby, ktorou je mal. C. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. D. XXX, (ďalej len „posudzovaný“) a to podľa § 14 ods. 2, § 40 ods. 1 a § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu“ alebo aj „zákon č. 447/2008 Z. z.“). Žalobkyňa je starou matkou posudzovaného, ktorý jej bol zverený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice I. sp. zn. 18P/122/2014-66 zo dňa 23.02.2015 do náhradnej osobnej starostlivosti.

2. V odôvodnení prvostupňového rozhodnutia prvostupňový orgán poukázal na komplexný posudok č. MI1/OPPPKŤZPaPČ/SOC/2020/51671 č. z. 2020/208130 zo dňa 17.07.2020, ktorý tvoril podklad pre rozhodnutie a podľa ktorého sa posudzovaný považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným

postihnutím (ďalej len „ŤZP“) v dôsledku stanovenia 60 % miery funkčnej poruchy (ďalej len „MFP“), podľa prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, časti IV.3.b/. Z tohto posudku vyplýva, že posudzovaný v dôsledku ŤZP je odkázaný na sprievodcu a termín opätovného posúdenia jeho zdravotného stavu posudkovým lekárom prvostupňového orgánu bol stanovený na jún 2021. Prvostupňový orgán nenavrhol sociálne dôsledky ŤZP posudzovaného kompenzovať peňažným príspevkom na opatrovanie, nakoľko menovaný nespĺňa podmienky pre jeho priznanie, pretože stupeň jeho odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby nedosahuje V. alebo VI. v zmysle § 49 ods. 10 a prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) na základe komplexného posudku prvostupňového orgánu, z ktorého rozhodnutie vychádza, je stupeň jeho odkázanosti na pomoc fyzickej osoby je II - počet bodov 90.

3. Na základe odvolania žalobkyne žalovaný rozhodnutím zo dňa 14.10.2020 č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2020/10770 podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej iba „Správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie prvostupňového orgánu podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z.

4. Na podklade správnej žaloby podanej žalobkyňou na Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutí orgánov na oboch stupňoch, tento následne rozsudkom z 15.03.2022, vedeným pod č. k. 5Sa/87/2020-50 (právoplatným ku dňu 04.05.2022) podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) rozhodol tak, že správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. Žalobkyňa následne podala kasačnú sťažnosť proti predmetnému rozsudku krajského súdu, v ktorej namietala, že krajský súd v konaní, resp. pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) a tiež, že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ SSP). Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, rozsudkom vedeným pod č. k. 6Ssk/81/2022 zo dňa 31.10.2023, právoplatným ku dňu 15.12.2023 rozhodol v tom zmysle, že napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 14.10.2020 č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2020/10770 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde voči žalovanému v rozsahu 100 %.

6. V odôvodnení (bod 35.) rozsudku Najvyšší správny súd Slovenskej republiky predovšetkým zdôraznil, že v prejednávanej veci nebolo sporné, že vnuk žalobkyne je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím; spornou však zostala otázka, či zdravotný stav vnuka žalobkyne, čo do ustálenia stupňa odkázanosti podľa § 49 ods. 10 a 12 zákona č. 448/2008 Z.z. vrátane jeho prílohy č. 3 v spojení s § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. odôvodňuje odkázanosť v takom stupni, ktorý by zakladal splnenie podmienok pre priznanie peňažného príspevku na opatrovanie. V podstatnom ďalej uviedol, že ...“sumarizujúc relevantnú dokumentáciu obsiahnutú v administratívnom spise posúdenie odkázanosti posudzovaného bolo vyjadrené sumárne, s uvedením počtu bodov priradených k jednotlivým položkám podľa prílohy č. 3, avšak bez podrobnejšieho vysvetlenia, resp. posúdenia jednotlivých úkonov vzťahujúcich sa na príslušné položky, a to (i) v druhostupňovom rozhodnutí (str. 3 dole); (ii) v komplexnom posudku z 8. októbra 2020 (str. 4 tretí odsek); (iii) v lekárskom posudku posudkového lekára E. F. G. F., H. z 5. októbra 2020 (str. 4 in fine). Zároveň posúdenie odkázanosti posudzovaného vyjadrené v zásade len označením stupňa odkázanosti (II. stupeň), a to (i) v prvostupňovom rozhodnutí (druhý odsek odôvodnenia) a (ii) v komplexnom posudku zo 17. júla 2020 (predposledný odsek odôvodnenia). Vyjadrenie, resp. posúdenie jednotlivých úkonov relevantných pre priradenie príslušného počtu bodov nevyplýva ani z tzv. dotazníka podpísaného E. I. J. z 11. júna 2020, v ktorom bola v podstatnom vyplnená len sumarizačná tabuľka v jeho závere....“ Najvyšší správny súd Slovenskej republiky preto uzavrel, že opísaný deficit robil rozhodnutia správnych orgánov nepreskúmateľnými, pričom táto vada sa následne preniesla aj na napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorý z uvedeného vychádzal tvrdiac (bod 44 napadnutého rozsudku), že „... posúdenie zdravotného stavu pre účely kompenzácie dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia za účelom zistenia stupňa odkázanosti posudzovaného na pomoc inej fyzickej osoby bolo dostatočné.“ (bod 40 cit. rozsudku).

7. Po vrátení veci a spisovej dokumentácie z Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky dňa 12.12.2023 žalovaný v súlade s § 191 ods. 4 druhej vety SSP začal odvolacie konanie vo veci peňažného

príspevku na opatrovanie. Dňa 16.01.2024 písomne požiadala žalobkyňa osobu zúčastnenú na konaní, aby sa zúčastnila správneho konania v predmetnej veci. Na základe uvedeného dňa 23.01.2024 v zmysle § 3 ods. 1 písm. c) zák. č. 345/2022 Z.z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov osoba zúčastnená na konaní listom oznámila žalovanému, že si uplatňuje právo zúčastniť sa predmetného správneho konania.

8. Po preskúmaní predloženej zdravotnej dokumentácie posudkovým lekárom a jeho vyjadrení v lekárskom posudku zo dňa 26.01.2024 vydal žalovaný ako odvolací orgán komplexný posudok č. UPS/US6/SSVRODPPKPC2/SOC/2024/2981 zo dňa 31.01.2024 (ďalej len „komplexný posudok žalovaného“), ktorý bol podkladom pre vydanie rozhodnutia v danej veci žalovaným a ktorý bol osobe zúčastnenej na konaní doručený na vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia. Komplexný posudok žalovaného určil, že miera funkčnej poruchy posudzovaného je 60 % - 50 % podľa časti IV.2.b. prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu zvýšená podľa § 12 ods. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu o 10 % podľa časti IV.1.b. prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, a preto sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, avšak sociálne dôsledky vyplývajúce posudzovanému z ťažkého zdravotného postihnutia nenavrhol kompenzovať peňažným príspevkom na opatrovanie. Posudzovaný v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia je odkázaný na sprievodcu. Termín opätovného posúdenia zdravotného stavu posudkový lekár ústredia nestanovil s tým, že nie je potrebný.

9. Osoba zúčastnená na konaní sa voči komplexnému posudku žalovaného písomne vyjadrila dňa 16.02.2024, doručením vyjadrenia žalovanému, v tom zmysle, že vo svojom vyjadrení ku komplexnému posudku žalovaného v podstatnom namietala:

- V odôvodnení posudku sa uvádza, ktoré činnosti podľa prílohy č. 3 k zákonu o sociálnych službách sú zohľadnené ako osobitná pomoc nad rámec povinností rodiča/ starej matky, t.j. body boli znížené v činnostiach, ktoré zvládajú deti vo veku maloletého samé. Žalovaný k jednotlivým vybraným činnostiam síce priradil bodové hodnotenie, avšak to bližšie nevysvetlil (napr. pri činnosti - vyprázdňovanie močového mechúra k číselnému bodovaniu uviedol, že „maloletý je plienkovaný“) a nevysporiadal sa s konkrétnymi úkonmi (v jednotlivých skupinách činností) starej matky, ktoré vykonáva vo vzťahu k maloletému navyše / na rozdiel od bežnej rodičovskej starostlivosti o dieťa rovnakého veku, keďže zdravotný stav maloletého dieťaťa prevyšuje bežnú, normálnu starostlivosť rodiča o dieťa rovnakého veku bez týchto zdravotných znevýhodnení. Z dôvodu, že rozsah, intenzita a náročnosť starostlivosti, ktorú je potrebné venovať dieťaťu so zdravotným postihnutím, je nutné tieto zohľadniť nad rámec bežnej rodičovskej starostlivosti poskytovanej nepľnoletej fyzickej osobe rovnakého veku bez zdravotného postihnutia a bez nepriaznivého zdravotného stavu. Je tak povinnosťou správneho orgánu prihliadať na takú starostlivosť o maloletého, ktorá pramení z jeho špecifického ochorenia a že maloleté dieťa v určitej oblasti potrebuje špeciálnu pomoc, či dohľad navyše od zdravých detí.

- Žalovaný v komplexnom posudku dôvodí, že „ostatné činnosti spadajú pod povinnosť starej matky sledovať dieťa v jeho veku pri daných činnostiach, respektíve neboli uznané body pre dohľad, lebo boli priznané vzhľadom na potrebu aktívnej pomoci, čo znamená, že pri aktívnej pomoci je stará matka prítomná a dohliada na stravovanie, pitný režim a pod., avšak potreba pomoci nevyučuje potrebu dohľadu pri jednotlivých úkonoch, nakoľko dohľad (ako usmerňovanie, monitorovanie, sledovanie) je užšou kategóriou, je teda minimom vyžadovaným pri úkonoch vyžadujúcich pomoc inej osoby. Tento predpoklad vyvracia aj samotný zákon o sociálnych službách, keď v prílohe č. 3 časť B je možné pri zaradení do stupňa odkázanosti VI dosiahnuť aj 0 bodov.

- Ďalej namietala, že Najvyšší správny súd (vo vyššie cit rozsudku v bode 41.) poukázal aj na nedostatočne vyhodnotenú námietku žalobkyne (starej matky maloletého), že jej pri nezmenenom zdravotnom stave vnuka bol následne príspevok na jeho opatrovanie priznaný rozhodnutím zo dňa 11.08.2021. Žalovaný v komplexnom posudku síce na dané reaguje poukázaním na zohľadnenie troch novodoložených lekárskeho nálezov v odvolacom konaní (psychologický nález zo dňa 08.12.2020, psychiatrický nález zo dňa 24.02.2021 a neurologický nález zo dňa 18.02.2021), pričom konštatoval, že posudzovaný je odkázaný na opatrovanie so stupňom odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby VI, nakoľko vyžaduje dohľad pri väčšine úkonov uvedených v prílohe č. 3 zákona o sociálnych službách. Žalovaný sa v komplexnom posudku odvoláva hlavne na nález psychiatra, ktorý podľa posudkového lekára potvrdil výrazné zhoršenie stavu dieťaťa od doby predošlého posudzovania v zmysle „zhoršenia dodržiavania hygienických návykov, ktoré boli dovtedy aspoň čiastočne osvojené, u posudzovaného sa objavili návaly agresie spojené až s kolapsovým stavom a modraním pier.“ Žalovaný bližšie nešpecifikoval svoju úvahu, ktorá ho viedla, hlavne na základe uvádzaného nález psychiatra

zo dňa 24.02.2021, k prehodnoteniu odkázanosti maloletého dieťaťa na dohľad pri troch činnostiach na odkázanosť na dohľad vo väčšine činností, v relatívne krátkom časovom období (10 mesiacov), hoci boli správne orgány známe už v predchádzajúcom konaní, keď peňažný príspevok na opatrovanie nenavrhol, avšak v následnom, novom konaní ich bez ďalšieho odôvodnenia vyhodnotil inak a peňažný príspevok na opatrovanie v komplexnom posudku navrhol.

- Z odôvodnenia komplexného posudku nie je zrejmé, ako boli body pridelované, ani to, pri ktorých úkonoch jednotlivých posudzovaných činností odkázanosť uznal a pri ktorých nie, a to predovšetkým z hľadiska činnosti v bode 12 potreba dohľadu - úkony dohľadu, keďže uvedená hodnota je rozhodujúca z hľadiska zaradenia posudzovanej osoby do stupňa odkázanosti VI podľa § 49 ods. 13 zákona o sociálnych službách.

- V závere citoval Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spisová značka 10Sžsk/42/2017 zo dňa 24.10.2018, v tom zmysle, že správne orgány majú pri rozhodovaní zobrať do úvahy Dohovor o právach dieťaťa, ako medzinárodnú zmluvu, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, a ktorá má prednosť pred zákonmi, a vykladať ustanovenia vnútroštátneho zákona v súlade s týmto Dohovorom, teda použiť správnu úvahu v prospech maloletého, a to poskytnúť mu danú opateru, výchovu, starostlivosť, ktorú vyžaduje jeho zdravotný stav.

10. Ku komplexnému posudku zo dňa 31.01.2024 sa listom zo dňa 02.02.2024 vyjadrila aj žalobkyňa pričom v podstatnom voči nemu namietala:

- Potreba zvýšeného dohľadu pri všetkých činnostiach nad jej vnukom, ktorá vyplýva nie z veku, ale z ťažkého zdravotného stavu vnuka, nebola riadne zohľadnená, a nebola zohľadnená ani potreba nadmernej starostlivosti vzhľadom na to, že vnuk nemôže navštevovať školské zariadenie v takom rozsahu, ako je to u jeho zdravých rovesníkov bežné.

- Nezohľadnenie odkázanosti nespočíva v medicínskom, resp. odbornom lekárskom posúdení potreby dohľadu pri daných diagnózach (mentálna retardácia stredne ťažkého stupňa, pervazívna vývinová porucha na úrovni nízkofunkčného autizmu), ale v nesprávnej a nezákonnej interpretácii zákonného ustanovenia.

- Žalovaný rozporuje sám seba, keď tvrdí, že zrazu pri akože zásadnom zhoršení zdravotného stavu vo veku vnuka 7 rokov už na tieto úkony a potrebu pomoci a dohľadu zo strany dospelšej osoby prihliadať vie, hoci vo veku 6 rokov vnuka na ne pre jeho vek prihliadať možné nebolo. Namietala, že peňažný príspevok bol priznaný na základe jej druhej žiadosti z dôvodu, že v nových lekárskejších správach oproti tým spred roka bol zachytený zásadne zhoršený stav vnuka. Mala však za to, že z obsahu správ vyplýva rovnako vážny zdravotný stav, aký bol dokumentovaný aj predtým, vždy bol vážny a vždy v zásade s rovnako vážnymi prejavmi.

- Naďalej považovala komplexné posúdenie odkázanosti jej vnuka na pomoc inej fyzickej osoby z dôvodu prítomného zdravotného postihnutia zo strany ústredia práce za nedostatočné, zmätočné, protirečivé a diskriminačné z dôvodu veku jej vnuka.

11. Žalovaný napokon rozhodnutím zo dňa 13.03.2024 č. UPS/US6/SSVRODPPKPC1/ SOC/2024/563 (ďalej len „napádané rozhodnutie“) rozhodol podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku tak, že zamietol odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

12. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ozrejmil, že posudkovým lekárom žalovaného bola MFP posudzovanému stanovená na 60 % (50 % + 10 %), a preto sa posudzovaný považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Pri určení MFP posudkový lekár ústredia vychádzal z časti IV.2.b) prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu pre poruchy osobnosti, správania, intelektu, komunikácie, stredné narušenie sociálnej prispôsobivosti s MFP 50 %. MFP bola stanovená na hornej hranici percentuálneho rozpätia 40 % - 50 % vzhľadom na kombináciu duševnej zaostalosti a porúch správania. Pre pridružené ochorenie iného orgánového systému podľa časti IV.1. b) prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu pre poruchy psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania), autizmus - strednú poruchu s MFP 50 %, ktoré ovplyvňuje zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením, bola MFP zvýšená o 10 % v zmysle ustanovenia § 12 ods. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Posudzovaný sa zároveň lieči aj na inkontinenciu moču III. stupňa /časť XIII.B.4.a.3. - MFP 50 %. Z lekárskeho posudku ústredia vyplýva, že posudzovaný mal v čase prvotného posudzovania odkázanosti na opatrovanie 6 rokov. Z lekárskeho posudku, ústredia vyplýva, že posudzovaný v hodnotení A. indexu dosiahol III. stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby s počtom bodov 75, čo zodpovedá 4 - 6 hodinám priemerného rozsahu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby denne, a teda nespĺňa zákonné podmienky pre priznanie

peňažného príspevku na opatrovanie, ani po zohľadnení všetkých potrieb posudzovaného, ktoré mu zabezpečuje nad rámec rodičovských povinností účastníčka konania. Posudkový lekár žalovaného na námietky osoby zúčastnenej na konaní, predovšetkým v tom zmysle, že priznanie počtu bodov nebolo dostatočne vysvetlené, v odôvodnení rozhodnutia uviedol podrobné vysvetlenie s počtom bodov, ktoré priznal danému stavu posudzovaného.

13. Žalovaný konštatoval, že zhodnotené boli všetky lekárske nálezy nachádzajúce sa v spisovej dokumentácii prvostupňového orgánu, ako aj lekárske nálezy doložené k odvolaniu a v priebehu odvolacieho konania. Záverom žalovaný konštatoval, že z uvedeného vyplýva, že potrebná pomoc inej fyzickej osoby nie je v takom rozsahu, aby posudzovaná bola fyzickou osobou odkázanou na opatrovanie. Z uvedeného dôvodu sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia posudzovaného ani žalovaný nenavrhol kompenzovať peňažným príspevkom na opatrovanie.

II.

Priebeh súdneho konania, žaloba a vyjadrenia účastníkov konania

14. V zákonom stanovenej lehote podala žalobkyňa, žalobu o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, ktorou sa domáhala zrušenia napadnutého i prvostupňového rozhodnutia a vrátenia veci na nové konanie.

15. V podanej správnej žalobe žalobkyňa v podstatnom namietala, že nemožno súhlasiť s obsahom komplexného posudku a v nadväznosti na to aj s napadnutým rozhodnutím, keďže zdravotný stav posudzovaného sa nezmenil, bol stále rovnako vážny, ale vzhľadom na jeho vek žalovaný odmietol prihliadať a posudzovať odkázanosť vnuka na pomoc inej fyzickej osoby pri niektorých druhoch úkonov, na ktoré ale už o rok neskôr prihliadať mohlo, resp. namieta, že nie je pravdou, že ich neposudzovalo alebo na ne neprihliadalo, lebo v rozpore s realitou a vlastnými zisteniami ich ohodnotilo plným počtom bodov, čím automaticky len z dôvodu veku jej vnuk nikdy pri žiadnom zdravotnom stave nemohol získať hodnotenie, že je maximálne odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Tiež namietala výklad ustanovení zákona o kompenzáciách diskriminačným spôsobom z dôvodu protirečivosti žalovaného. Rozporovala aj argumentáciu žalovaného ako nahliada na posudzovanie odkázanosti na dohľad v tom zmysle, že sa môže zohľadniť len pri tých činnostiach, pri ktorých je stanovených 10 bodov. Žalobkyňa je presvedčená, že takéto posudzovanie nemá žiadnu oporu v legislatívne, v dôvodovej správe k zákonu o kompenzáciách a ani vo vlastnej činnosti žalovaného, že by posudzoval v iných prípadoch vrátane posúdenia jej druhej žiadosti potrebu dohľadu tak, ako v namietanom rozhodnutí zdôvodňoval jeho postup. Uzavrela, že predmetné posudzovanie je v príkrom rozpore s účelom zákona o kompenzáciách, je založený na diskriminácii osoby s ŤZP na základe veku a je aj v priamom protiklade s postupom, ktorý by bol založený na zohľadňovaní najlepšieho záujmu dieťaťa v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa či Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

16. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním z 26.07.2024. Žalovaný okrem dôvodov, na ktorých založil napadnuté rozhodnutie, v reakcii na námietky žalobkyne poukázal na to, že posúdenie splnenia hmotnoprávných podmienok pre navrhnutie požadovaného peňažného príspevku je podľa §14 ods. 4 v spojení s § 39 ods. 1 a § 40 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu predovšetkým odbornou medicínskou otázkou v zmysle § 11 ods. 11 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Nejde pritom o formálne právne posúdenie, ale o vysokošpecializované odborné posúdenie zdravotného stavu a z neho vyplývajúcich sociálnych dôsledkov pre posudzovanú osobu.

17. Konštatoval, že žalobkyňa si laicky osobuje posudzovať medicínske závery vyplývajúce z jednotlivých lekárske správ vo vzťahu k uplatneným nárokom a hodnotiť závery posudkového lekára žalovaného ako rozporné s lekárske nálezmi špecialistov, pričom k tomuto záveru, ako vyplýva z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (cit. rozsudkov vedených pod sp. zn. 7Sžo/51/2011 z 27.06.2012 a sp. zn. 9Sžo/63/2016 z 29.11.2017, 6Ssk/81/2022 z 31.10.2023), nemá žiadnu právomoc ani jednotlivý ošetrujúci lekár. Žalovaný zdôraznil, že posudzovaný v hodnotení Barthelovej indexu podľa prílohy číslo 3 zákona o sociálnych službách dosiahol len 75 bodov, t.j. III. stupeň a v priebehu dňa bol odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby v rozsahu 4 - 6 hodín, sociálne dôsledky vyplývajúce z ťažkého zdravotného postihnutia neboli preto navrhnuté kompenzovať

predmetným peňažným príspevkom. Z uvedeného je teda zrejme, že posudzovaný by v uvedenom hodnotení musel dosiahnuť potrebný stupeň odkázanosti (dosiahnuť 44 - 0 bodov, t.j. V. alebo VI. stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy číslo 3 zákona o sociálnych službách a v priebehu dňa by musela byť odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby v rozsahu až 8 - viac ako 12 hodín a z uvedeného dôvodu žalobkyňa nevznikol nárok na peňažný príspevok na opatrovanie. Na základe uvedeného preto žalovaný uzavrel, že správna žaloba nie je dôvodná a vychádza len z presvedčenia, že napadnutým rozhodnutím žalovaného došlo k zásahu do subjektívnych práv žalobkyne. Bez ďalšieho ale nedôvodí a navyš ani neuvádza žiadne konkrétne dôvody, prečo odborný lekárske posudok (a následne vypracovaný komplexný posudok žalovaného) nie je objektívny a je v rozpore s diagnostickými závermi, ktoré vyplývajú z predložených odborných lekárske nálezov. Námiety žalobkyne ohľadom porušenia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím zo dňa 13.12.2006, Dohovoru o právach dieťaťa zo dňa 20.11.1989 a ústavného zákona č. 460/1992 Zb. v platnom znení Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), ktoré mali byť dotknuté postupom a rozhodovacou činnosťou žalovaného, ako aj prvostupňovým správnym orgánom označil za subjektívne tvrdenie žalobkyne, ktoré nemá nijaký skutkový ani právny základ a ďalej nedôvodí na akom základe došla k takémuto záveru preto navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

18. K vyjadreniu priložil žalovaný aj stanovisko posudkového lekára k žalobe zo dňa 22.07.2024, z ktorého v podstatnom vyplýva, že posudkový lekár pri hodnotení schopnosti alebo neschopnosti posudzovanej fyzickej osoby vykonávať jednotlivé aktivity, vychádza z výsledkov lekárske nálezov a konfrontuje ich s tvrdením posudzovanej fyzickej osoby počas sociálneho prieskumu. K argumentácii diskrimináciou kvôli nízkemu veku posudzovaného žalobkyňou posudkový lekár uviedol, že aj rodičia detí bez zdravotného postihnutia alebo so zdravotným postihnutím a s mierou funkčnej poruchy menej ako 50 % vo veku 6 rokov dieťaťa musia dohliadať na stravovanie a pitný režim, vyprázdňovanie, osobnú hygienu a celkový kúpeľ, obliekanie a vyzliekanie, pohyb po schodoch a rovine, orientáciu v prostredí a dodržiavanie liečebného režimu. Akú definíciu riadnej rodičovskej starostlivosti je adekvátne uviesť, aby bola žalobkyňa spokojná a ďalej, že nie je v prípade jej vnuka rovnaké ako pri inom 6-ročnom dieťati, ktorého rodičia si od štátu nenárokujú peňažný príspevok na opatrovanie. Na takomto princípe hodnotenia úkonov s ohľadom na charakter zdravotného postihnutia posudzovaného vypracovala odkázanosť pomoci a dohľadu pri jednotlivých úkonoch druhostupňová posudková lekárka v roku 2020, aj v potvrdzujúcom lekárskom posudku z roku 2024. Princíp priznávania 0 bodov, 5 bodov alebo 10 bodov pri jednotlivých aktivitách je podrobne vysvetlený v poslednom rozhodnutí žalovaného. K námietke žalovanej o protirečení rozhodnutí posudkový lekár uviedol, že druhostupňový lekárske posudok z 05.10.2020 a lekárske posudok z 26.01.2024 potvrdzujúci tento prvý druhostupňový posudok bol vypracovaný tou istou posudkovou lekárkou na základe priložených lekárske nálezov od všeobecného lekára pre deti a dorast z 01.06.2020, od psychiatricky z 01.06.2020, neurologičky z 29.05.2020 a psychologičky z 28.05.2020. Podľa nich bol posudzovaný maloletý vo veku 6 rokov schopný samostatnej chôdze, bez postihnutia pohybového aparátu, jemná motorika v norme, mal problém so správaním a komunikáciou, mal určené duševné postihnutie kvôli stredne ťažkej duševnej zaostalosti a javil aj známky poruchy psychického vývoja v zmysle autizmu, hodnoteného ako atypický autizmus. Pri vypracovaní druhostupňového lekárskeho posudku inou posudkovou lekárkou žalovaného boli zohľadnené lekárske nálezy od všeobecného lekára pre deti a dorast z 01.06.2020, od psychiatricky z 01.06.2020, neurologický z 29.05.2020 a psychologičky z 28.05.2020. Navyše boli hodnotené nové lekárske nálezy od psychiatricky z 01.06.2020, psychologičky z 08.12.2020 a neurologičky z 18.02.2021, kde bolo uvedené, že pri liečbe Thiapridalom nie sú tendencie zlepšovania porúch správania, naopak posudzovaný maloletý mal zvýraznené afektívne poruchy správania až záchvaty zlosti do „zmodrania,“ naďalej pretrvávala dyslália a dysartria bez zlepšovania slovného prejavu, nezlepšovalo sa osvojovanie hygienických návykov, naopak bola zaznamenaná tendencia k zhoršovaniu, naďalej bol plienkovaný. Konštatovanie žalobkyne, že stav u posudzovaného maloletého bol rovnako nepriaznivý v roku 2020 ako v roku 2021, nezhoršoval sa a už od začiatku mala mať nárok na opatrovanie u vnuka, je nedokázateľný a je možné to overiť porovnaním lekárske nálezov. Posudkový lekár vychádza z toho, čo je uvedené v priložených lekárske nálezoch a reaguje na dynamiku stavu pri nálezoch s časovým odstupom. Názory jednotlivých posudkových lekárov nemusia byť uniformné, aj keď pracujú v tej istej inštitúcii. Každý posudkový lekár pracuje samostatne, hodnotí priložené lekárske nálezy, nie je ošetrojúcim lekárom, preto nemení závery jednotlivých vyšetrení, avšak úlohu posudzovania zdravotného stavu s ohľadom na určenie rozsahu zdravotného postihnutia a určenie miery funkčnej poruchy podľa zákona č. 447/2008 Z.z., ako aj určenie nároku na jednotlivé formy kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia má v kompetencii iba posudkový lekár.

19. V zmysle upovedomenia tunajším súdom o správnom súdnom konaní podľa ust. § 41 ods. 1 SSP sa osoba zúčastnená na konaní písomne vyjadrila, že v predmetnom súdnom konaní si bude uplatňovať práva osoby zúčastnenej na konaní. Na základe uvedeného sa po doručení správnej žaloby následne písomne vyjadrila v zásade na obdobnej argumentačnej báze, akú ponúkla už v administratívnom konaní (v bode 9. odôvodnenia).

20. Na pojednávaní konanom 24.09.2025 účastníci konania zotrvali na svojej argumentácii a návrhoch, tak, ako boli vyššie podrobne rozpísané a to predovšetkým žalobkyňou v bode 10. a žalovaným v bode 17. tohto odôvodnenia. Osoba zúčastnená na konaní opätovne načrtla námietky rozpísané v bode 9. tohto odôvodnenia. Žalobkyňa zdôraznila, že osobné posúdenie nebolo u nej na začiatku administratívneho konania realizované, čo potvrdil aj žalovaný s ohľadom na osobnú účasť vo verejných priestoroch počas pandémie COVID-19. Žalovaný ozrejmil aj skutočnosť, že lekárskeho nálezu od psychiatricky posudzovaného z 01.06.2020 žalobkyňa síce mala, avšak ho nepredložila, preto žalovaný na neho podľa § 34 ods. 3 Správneho poriadku najprv pri rozhodnutí neprihliadol, ale až následne, po zmene skutkového stavu.

III.

Relevantná právna úprava a posúdenie veci súdom

21. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP správne sudy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

25. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

26. Podľa § 199 ods. 3 SSP ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

27. Podľa § 190 SSP ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

28. Podľa § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 447/2008 Z.z., posudková činnosť na účely kompenzácie je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

29. Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu, sociálny pracovník príslušného orgánu a iní prizvaní odborníci najmä z oblasti stavebníctva, architektúry, ergoterapie a pomôcok.

30. Podľa § 11 ods.1 zákona č. 447/2008 Z.z., lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je:

- a) hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby,
- b) určovanie miery funkčnej poruchy,
- c) posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia,
- d) posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- e) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie,
- f) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6,
- g) posúdenie potreby osobitnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

31. Podľa § 11 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z.z., výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

32. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z., funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

33. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

34. Podľa § 11 ods. 3 prvá veta zákona č. 447/2008 Z.z., pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len „lekársky nález“), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

35. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je:

- a) posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- b) posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- d) posudzovanie všetkých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14, a
- e) navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach.

36. Podľa § 13 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z., výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

37. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje:

- a) mieru funkčnej poruchy,
- b) vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie,
- d) návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu,
- e) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu,

- f) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,
- g) termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár,
- h) odôvodnenie komplexného posudku.

38. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z., fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu.

39. Podľa § 39 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z, opatrovanie na účely tohto zákona je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak.

40. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., účelom opatrovania je zabezpečiť pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít.

41. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, osobne opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

42. Podľa § 40 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z., fyzickou osobou na účely poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie je manžel, manželka, rodič alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, dieťa, starý rodič, vnuk, vnučka, súrodenec, nevesta, zať, svokor, svokra, švagor, švagriná, neter, synovec. Za nevestu sa považuje aj ovdovená žena po synovi svokry alebo svokra a za zaťa sa považuje aj ovdovený muž po dcére svokry alebo svokra.

43. Podľa § 40 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z., peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj inej fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a býva s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Podmienka bývania sa považuje za splnenú, ak má fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, trvalý pobyt alebo prechodný pobyt v mieste trvalého pobytu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má prechodný pobyt v mieste trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorá ju opatruje a s ktorou býva.

44. Podľa § 49 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z.z., odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na účely poskytnutia sociálnej služby sa posudzuje podľa prílohy č. 3. Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 písm. a/ v prvom bode až dvanástom bode sčítajú. Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a priemerný rozsah odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí na základe celkového počtu bodov.

45. Podľa § 49 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z., ak fyzická osoba pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 písm. A dvanásteho bodu dosiahne 0 bodov, jej stupeň odkázanosti je VI a na body dosiahnuté podľa prílohy č. 3 písm. A prvého bodu až jedenásteho bodu sa neprihliada.

46. Podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z., podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

47. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

48. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní 50) sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

49. Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

50. Podľa § 34 ods. 3 Správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

51. Podľa § 34 ods. 2 Správneho poriadku, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

52. Správny súd preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a postup, ktorý mu predchádzal (vrátane prvostupňového) nielen v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, ale aj nad rozsah žalobných bodov, keďže sa jedná o správnu žalobu v sociálnych veciach fyzickej osoby, kedy správny súd nie je viazaný žalobnými bodmi v zmysle § 203 ods. 2 SSP a § 134 ods.2 písm. d) SSP.

53. Po oboznámení sa so žalobou, vyjadreniami účastníkov konania a s obsahom predloženého administratívneho spisu a po nariadení pojednávania, súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a bolo ju potrebné podľa § 190 SSP zamietnuť z nasledovných dôvodov.

54. Predmetom prieskumu v prejednávanej veci je napadnuté rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým tento nevyhovet žiadosti žalobkyne a nepriznal jej peňažný príspevok na opatrovanie posudzovaného, ktorý je jej vnukom.

55. Správny súd považuje za nevyhnutné poukázať na to, že príslušným orgánom na hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby, ale aj na posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby s tým, že konkrétne je toto posudzovanie zverené posudkovým lekárom, ktorí na základe predložených odborných lekárskeho nálezov, v preskúmvanej veci vyhodnotili, že posudzovaný síce má status osoby ťažko zdravotne postihnutej s mierou funkčnej poruchy 60 % (50 % + 10 %), avšak čo do posúdenia a ustálenia stupňa odkázanosti podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. v spojení s § 49 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z.z. a na to nadväzujúcej prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. sa zhodli na tom, že posudzovaný nie je odkázaný na opatrovanie, pretože stupeň jeho odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby nedosiahol stupeň V alebo VI podľa zákona č. 448/2008 Z.z. Na základe bodového hodnotenia na účely určenia stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach podľa Barthelovej indexu (ktorého hlavným účelom je stanoviť stupeň nezávislosti od akejkoľvek fyzickej alebo verbálnej pomoci, a to posúdením 12 základných činností: 1. Stravovanie a pitný režim, 2. Vyprázdňovanie močového mechúra, 3. Vyprázdňovanie hrubého čreva, 4. Osobná hygiena, 5. Celkový kúpeľ, 6. Obliekanie a vyzliekanie, 7. Zmena polohy, sedenia a státi, 8. Pohyb po schodoch, 9. Pohyb po rovine, 10. Orientácia v prostredí, 11. Dodržiavanie liečebného režimu, 12. Potreba dohľadu, posudzovaný dosiahol v priebehu odvolacieho konania 75 bodov, čo predstavuje stupeň odkázanosti III (v súlade s prílohou č. 3 zákona o sociálnych službách) a v priebehu dňa bol odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby v rozsahu 4 - 6 hodín, a preto sociálne dôsledky vyplývajúce z ťažkého zdravotného postihnutia neboli preto navrhnuté kompenzovať predmetným peňažným príspevkom. Z uvedeného je teda zrejmé, že tak, ako to vo svojom vyjadrení zhodnotil aj žalovaný, posudzovaný by v uvedenom hodnotení musel dosiahnuť potrebný stupeň odkázanosti (44 - 0 bodov, t.j. V. alebo VI. stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy číslo 3 zákona o sociálnych službách a v priebehu dňa by musel byť odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby v rozsahu až 8 - 12 hodín.

56. Správny súd v tejto súvislosti konštatuje, že zdravotný stav posudzovaného bol posúdený posudkovým lekárom, ktorý vychádzal zo zdravotnej dokumentácie a odborných nálezov predkladaných žalobcom, pričom zohľadnil aj lekárske nálezy predložené v odvolacom konaní, a v jeho obsahu nie sú žiadne rozdiely s posudzovanou zdravotnou dokumentáciou. Vykonané bolo aj sociálne šetrenie a následne bol v odvolacom konaní vypracovaný komplexný posudok, v ktorom neboli zistené diskrepancie medzi záverom posudkového lekára, diagnózami odborných lekárov a posudkovým záverom. Tieto skutočnosti žalovaný správne právne posúdil, že nenapĺňajú podmienky na priznanie príspevku na opatrovanie žalobkyne.

57. Správny súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu má za to, že lekársky posudok posudkového lekára žalovaného, ktorým bol posudzovaný zdravotný stav posudzovaného, obsahuje podrobný popis predložených aktuálnych lekárskeho nálezov, ako aj odôvodnenie stanovenia miery funkčnej poruchy posudzovanej osoby s prihliadnutím na diagnostické závery, ktoré sú uvedené v týchto lekárskeho správach. V rámci posudzovania zákonnosti napadnutých rozhodnutí správny súd neposudzuje vecnú správnosť odborných medicínskych záverov, ale len zákonnosť postupu, pri ktorom boli medicínske závery prijaté. Správny súd pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného a administratívneho konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, nezistil pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti rozpor so zákonom. Správny súd ďalej uvádza, že aj komplexný posudok žalovaného obsahuje náležitosti stanovené v § 15 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, a v rámci dokazovania bol vykonaný prieskum v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie, v oblasti zvýšených výdavkov ako i v oblasti sebaobsluhy. Následne bolo vyhodnotené, že posudzovaný nemá taký stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ktorý by podmieňoval jeho odkázanosť na opatrovanie podľa § 14 ods. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Vzhľadom na uvedené vyhodnotil správny súd námietku žalobkyne o tom, že v konaní neboli zahrnuté výsledky odborných vyšetrení posudkovými lekármi, za nedôvodnú.

58. Správny súd považuje za potrebné sa vyjadriť aj k bodovému ohodnoteniu jednotlivých položiek za účelom zistenia konkrétneho stupňa odkázanosti podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. v spojení s § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. je fyzická osoba odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V. alebo VI. podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 448/2008 Z.z., podľa ktorého odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa posudzuje podľa prílohy č. 3 (§ 49 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z.z.) s tým, že pri posudzovaní jeho odkázanosti sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 bod A v prvom bode až dvanástom bode sčítajú. Na dosiahnutie aspoň V. stupňa odkázanosti je potrebné dosiahnuť 25 až 44 bodov. Bod A prílohy č. 3 (označený ako „Spôsob posudzovania odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach“) je členený do dvanástich položiek, z ktorých každá obsahuje presne vymedzený okruh úkonov, pri ktorých sa odkázanosť posudzovaného na pomoc inej fyzickej osoby posudzuje. Význam posúdenia ktoréhokoľvek z úkonov vyplýva jednak zo spôsobu výpočtu bodov za každú z jednotlivých položiek a následne z bodu B prílohy č. 3, priradujúcemu jednotlivé škále bodov zaradenie do príslušného stupňa odkázanosti fyzickej osoby. Aby bola potvrdená potreba dohľadu nad maloletým posudzovaným so skóre 0 bodov, čím by bol stupeň odkázanosti VI a bol by tak odkázaný na opatrovanie podľa § 14 ods. 4 z. č. 447/2008 Z.z., musel by byť odkázaný na nepretržitý dohľad pri väčšine činností uvedených v bodoch 1 až 11 prílohy č. 3, nielen pri „viacerých.“

59. Konkrétne v prípade posudzovaného, pri posudzovaní jeho odkázanosti v rámci odvolacieho konania bolo dosiahnutých 75 bodov, čomu zodpovedá stupeň odkázanosti III. Posúdenie druhostupňovým lekárom pri jednotlivých činnostiach pritom reflektovalo aj žalobkyňou namietané skutočnosti v oblasti predovšetkým dohľadu, kde bolo dosiahnutých 5 bodov. Na rozdiel od komplexného posudku, ktorý bol vypracovaný v prvostupňovom konaní, boli už podľa komplexného posudku vypracovaného v odvolacom konaní a po zapracovaní námietok osoby zúčastnenej na konaní podrobne vysvetlené posudkovým lekárom žalovaného priznané počty bodov k danému stavu. Napríklad, že polovičný počet bodov (5 bodov) sa priznáva, ak posudzovaný potrebuje pomoc pri viac ako troch úkonoch v jednotlivých činnostiach bodu 4. osobná hygiena a pod. Vzhľadom na uvedené námietku osoby zúčastnenej na konaní ohľadom nevysporiadania sa s konkrétnymi úkonmi vyhodnotil správny súd ako nedôvodnú.

60. Žalobkyňa uviedla, že zdravotný stav posudzovaného si vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, pri asistencii pri doprave, pri príprave stravy a kontrole pri dennej hygiene a toalete a pri sprevádzaní do špecializovaných zdravotníckych zariadení. Správny súd súhlasí s

názorom žalovaného uvedeným v druhostupňovom rozhodnutí, že nakoľko v čase posudzovania šlo o šesťročné dieťa, uvedené úkony spadajú do kompetencie rodičov aj u zdravých detí, vzhľadom na uvedené v danom prípade posudzovaný nemôže byť schopný dodržiavať samostatne liečebný režim, vykonávať samostatne niektoré úkony stravovania a orientovať sa v prostredí, preto tieto úkony nebolo možné zohľadniť pri výpočte Barthelovej indexu pri posudzovaní stupňa odkázanosti posudzovaného na pomoc inej fyzickej osoby. Osobitná pomoc posudzovanému, ktorú vykonáva nad rámec povinností rodiča, žalobkyňa, bola zohľadnená (t.j. boli znížené body v činnostiach, ktoré zvládajú deti v jeho veku samé; plný počet bodov je 10), a to pri nasledujúcich položkách: 1. Stravovanie a pitný režim: 5 bodov, 2. Vyprázdňovanie močového mechúra: 5 bodov (nakoľko posudzovaný je plienkovaný), 3. Vyprázdňovanie hrubého čreva: 5 bodov, 5. Celkový kúpeľ: 5 bodov, 6. Obliekanie, vyzliekanie: 5 bodov, 10. Orientácia v prostredí: 0 bodov, 11. Dodržiavanie liečebného režimu: 5 bodov, 12. Potreba dohľadu: 5 bodov (iba pre úkony stravovania a pitného režimu, osobnej hygieny a dodržiavania liečebného režimu). Preto námietky žalobkyne ohľadne nedostatočného posúdenia odkázanosti vnuka a potreby zvýšeného dohľadu z dôvodu trvalo nepriaznivého zdravotného stavu nepovažoval súd za relevantné.

61. Ostatné činnosti spadajú pod povinnosť žalobkyne sledovať dieťa v jeho veku pri daných činnostiach, respektíve neboli uznané body pre dohľad, lebo boli priznané vzhľadom na potrebu aktívnej pomoci, čo znamená, že pri aktívnej pomoci je žalobkyňa prítomná a dohliada na stravovanie a pitný režim, vyprázdňovanie močového mechúra, vyprázdňovanie hrubého čreva, celkový kúpeľ, obliekanie a vyzliekanie, orientáciu v prostredí. Na základe uvedeného preto súd rovnako nepovažoval námietku zúčastnenej osoby na konaní za relevantnú. Pri úkonoch zmeny polohy sedenia a státia, pohybu po schodoch a pohybu po rovine bol pridelený plný počet bodov na základe odborného posudku neurológa, ktorý uviedol, že „jemná motorika primeraná, taxia a diadochokinéza správna, postoj, chôdza samostatná s došľapovaním na celé chodidlá, ľahká koordinačná porucha - neurologické vyšetrenie pediatrické zo dňa 29.03.2020.“ Správny súd v tomto smere nespochybňuje, že od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného mohlo dôjsť k zhoršeniu zdravotného stavu posudzovaného. Zhoršenie zdravotného stavu posudzovaného po právoplatnosti napadnutého rozhodnutia by však mohlo mať vplyv len pri ďalšom rozhodovaní orgánu verejnej správy, a to v rámci novej žiadosti žalobkyne o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie, ako to žalobkyňa napokon aj urobila, keď dňa 01.03.2021 podala novú žiadosť o peňažný príspevok na opatrovanie spolu s tromi novými lekáorskými nálezmi.

62. Ohľadne námietky žalobkyne ako aj zúčastnenej osoby v konaní v tom zmysle, že orgány v oboch stupňoch majú pri rozhodovaní zobrať do úvahy Dohovor o právach dieťaťa, ako medzinárodnú zmluvu, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, a ktorá má prednosť pred zákonmi, ako aj vykladať ustanovenia vnútroštátneho zákona v súlade s týmto Dohovorom, teda použiť správnu úvahu v prospech maloletého, a to poskytnutím mu danej opatery, výchovy, starostlivosti, ktorú vyžaduje jeho zdravotný alebo duševný stav dieťaťa a jeho vek. A rovnako tiež, že najlepší záujem dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri každej činnosti týkajúcej sa detí so zdravotným postihnutím aj podľa Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, tak ohľadne tejto námietky sa s názorom žalovaného v napádanom rozhodnutí stotožňuje aj súd, keď uviedol, že vydaným komplexným posudkom a postupom pri jeho vypracovaní neboli žiadnym spôsobom dotknuté práva posudzovaného a uvedený komplexný posudok bol vypracovaný s prihliadnutím na Dohovor o právach dieťaťa a Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím a jeho závery boli podkladom pre vydanie napádaného rozhodnutia. Súd k tomu podporne poznamenáva, že podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR II. ÚS 47/97 pokiaľ ide o právny poriadok Slovenskej republiky, viaceré záväzky Dohovoru sú obsiahnuté v Ústave a zároveň sú jednotlivé záväzky v celom rozsahu implementované v osobitných zákonoch. Pojem najlepšieho záujmu dieťaťa a všetky ustanovenia Dohovoru sú v slovenskej vnútroštátnej právnej úprave plne rešpektované. Z Dohovoru, ktorý zaväzuje Slovenskú republiku, vyplýva pozitívny záväzok štátu urobiť opatrenia, prostredníctvom ktorých sa každému dieťaťu zabezpečí možnosť uplatniť svoje práva zaručené týmto Dohovorom. Jedným z množstva právnych predpisov, implementujúcich záväzky Dohovoru, je i zákon č. 447/2008 Z.z., ktorý záväzky Dohovoru implementuje v konkrétnej oblasti kompenzácií. Zákon č. 447/2008 Z.z. komplexným spôsobom zakotvuje hmotné a procesné práva a povinnosti účastníkov konania, s prihliadnutím na potreby fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, vrátane maloletých (k tomu pozri rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/82/2021 z 30.03.2022). Tiež ohľadne námietky žalobkyne ako aj zúčastnenej osoby v konaní v tom zmysle, že sa žalovaný nezaoberal tým, či postup žalovaného je v súlade s ustanoveniami Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím. Tak uvedenými námietkami sa

už aj kasačný súd vo svojej judikatúre zaoberal opakovane (pozri napr. rozsudky sp. zn. 7Sk/13/2021, 7Ssk/31/2022, 7Ssk/49/2022, 7Ssk/63/2022, 7Ssk/103/2022 a iné) a jeho závery prešli aj testom ústavnosti (porov. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 92/2023). Keďže uvedený Dohovor (č. 317/2010 Z.z.) je medzinárodnou zmluvou, ktorá má podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi. Z toho však nemožno vyvodiť, že by tento Dohovor zakladal subjektívne práva jednotlivcov, ktorým by zodpovedala povinnosť štátu priznávať určité konkrétne hmotné nároky (porov. uznesenie sp. zn. II. ÚS 737/2015 s výslovným vyrovnaním sa s predošlým nálezom sp. zn. I. ÚS 313/2012, v ktorom povaha tohto Dohovoru nebola nijako bližšie analyzovaná). Účinky jednotlivých článkov Dohovoru sú vo všeobecnosti upravené v jeho článku 4. Ustanovenia čl. 4 ods. 1 a 3 jednoznačne odkazujú na potrebu prijať legislatívu na účely vykonania tohto Dohovoru. Ďalej samotný čl. 4 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky výslovne upravuje, že priamo uplatniteľné sú záväzky štátu vyplývajúce z tohto Dohovoru, a nie subjektívne práva jednotlivcov. To platí aj pre čl. 20 a 28, ktoré len predpokladajú, že zmluvné strany prijímú určité tam uvedené opatrenia. Vychádzajúc z citovaného čl. 4 tohto Dohovoru a citovanej judikatúry ústavného súdu je zrejmé, že tieto ustanovenia zaväzujú zmluvné štáty, aby ich implementovali do svojho právneho poriadku a orgány aplikácie práva ich zohľadňovali pri aplikácii príslušných vnútroštátnych právnych predpisov (napr. zákona č. 447/2008 Z.z.). Kasačný súd v citovanom rozsudku (7Ssk/82/2021 z 30.03.2022) nezistil, že by štát nedostal týmto svojím záväzkom len preto, že žalobkyňa nespĺnila zákonom ustanovené podmienky pre ňou žiadaný príspevok na opatrovanie.

63. Súd sa nestotožnil ani s názorom, že správna úvaha žalovaného je nelogická, keď uvádza, že maloletý posudzovaný potrebuje dohľad dospelšej osoby ako dieťa porovnateľné jeho veku, ale na druhej strane konštatuje, že je u neho nevyhnutný dohľad. Ako bolo vyššie uvedené, v danom prípade je potrebné aplikovať § 49 ods. 13 zákona č. 448/2008 Z.z. ako aj § 14 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. Bolo povinnosťou žalovaného neprihliadať na potrebu pomoci maloletého, ktorá vyplýva z rodičovskej starostlivosti poskytovanej nepľnoletej fyzickej osobe rovnakého veku (napríklad pomoc pri obliekaní, vyprázdňovaní, celkovom kúpeľi, atď.). Je však povinnosťou žalovaného prihliadať na takú starostlivosť o maloletého, ktorá pramení z jeho špecifického ochorenia, a teda že maloletý v určitej oblasti potrebuje špeciálnu pomoc navyše od zdravých detí. Na takúto pomoc žalovaný aj prihliadol a zhodnotil v ohodnotení činností pod bodom 11 - dodržiavanie liečebného režimu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že pojem dohľad je užšia kategória ako pojem opatrovanie.

64. Sumarizujúc uvedené správny súd uzatvára, že záver správnych orgánov oboch stupňov o nespĺnení podmienok pre priznanie požadovaného príspevku vyslovený v prvostupňovom rozhodnutí, ako aj v napadnutom rozhodnutí žalovaného, považoval súd za zákonný a náležité odôvodnený. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného vrátane postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, je v súlade so zákonom, nakoľko má oporu vo vykonanom dokazovaní a v riadne zistenom skutkovom stave, ktorý správne orgány náležite právne posúdili, a preto žalobu podľa § 190 SSP zamietol.

65. Podľa § 175 ods. 1 SSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu správny súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

66. Podľa § 168 SSP žalovanému prizná správny súd podľa pomeru jeho úspechu vo veci voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne.

67. Podľa § 169 SSP ďalší účastník, osoba zúčastnená na konaní a zainteresovaná verejnosť pri zúčastnení sa na konaní podľa § 42 ods. 1 písm. d) majú voči účastníkovi konania, ktorý nebol v konaní úspešný, právo na náhradu iba tých trov, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú im správny súd uložil. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa im môže správny súd na návrh priznať právo na náhradu ďalších trov konania.

68. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP, pretože žalobkyňa nemala v konaní ani len čiastočný úspech a keďže v konaní úspešnému žalovanému nevznikli žiadne odôvodnené trovy, úhradu ktorých by bolo možné od žalobkyne spravodlivo požadovať, správny súd mu právo na ich náhradu voči žalobkyňi nepriznal.

69. O nároku na náhradu trov konania osoby zúčastnenej na konaní rozhodol správny súd podľa § 169 SSP tak, že voči neúspešnej žalobkyni jej právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú jej správny súd uložil, jej žiadne v konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozsudku. Zmeškanie uvedenej lehoty nemožno odpustiť (§ 444 ods. 1 SSP v spojení s § 443 ods. 1 a 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že:

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti, alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 2 písm. b) SSP).